

Ляшенко О. І. Рівні і складники освіти. *Енциклопедія освіти*. / Нац.акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень; заст. гол. ред. В. І. Луговий, О. М. Топузов; відп. наук. секр. С. О. Сисоева; редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, І. Д. Бех, В. Ю. Биков, М. С. Гальченко, В. В. Засенко, С. А. Калашнікова, М. О. Кириченко, Л. Б. Лук'янова, В. Г. Панок, В. О. Радкевич, О. Я. Савченко, М. М. Слюсаревський, О. В. Сухомлинська]: 2-ге вид, допов. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. С. 882–883.

РІВНІ І СКЛАДНИКИ ОСВІТИ. Рівень освіти – це завершений етап освіти, що відповідає певному рівню Національної рамки кваліфікацій і характеризується набуттям конкретних результатів навчання (знань, умінь, способів мислення, цінностей тощо), які визначені, як правило, стандартом освіти й освітньою програмою відповідного рівня складності та спеціалізацією змісту освіти. В Україні законодавчо встановлені такі рівні освіти:

- дошкільна освіта, яка відповідає нульовому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- початкова освіта, яка відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- базова середня освіта, яка відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- профільна середня освіта, яка відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти, який відповідає третьому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти, який відповідає четвертому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- фахова передвища освіта, яка відповідає п'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, який відповідає шостому рівню Національної рамки кваліфікацій;

- перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, який відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- другий (магістерський) рівень вищої освіти, який відповідає восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти, який відповідає дев'ятому рівню Національної рамки кваліфікацій;
- науковий рівень вищої освіти, який відповідає десятому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Національна система освіти має складники, які характеризують її як цілісну галузь освітньої діяльності, що забезпечує здобуття освіти впродовж життя. До її складу належать: дошкільна, повна загальна середня, позашкільна, спеціалізована, професійна (професійно-технічна), фахова передвища, вища освіта, освіта дорослих (у тому числі післядипломна).

Для аналізу і порівняння рівнів освіти різних країн застосовується Міжнародна стандартна класифікація освіти (The International Standard Classification of Education – ISCED), прийнята Генеральною конференцією ЮНЕСКО в 2011 р. За Міжнародною стандартною класифікацією освіти існує 9 рівнів освіти: ISCED 0 – рання дитяча освіта (дошкільна); ISCED 1 – початкова освіта; ISCED 2 – нижча (базова) середня освіта; ISCED 3 – вища (повна) середня освіта; ISCED 4 – післясередня невища освіта; ISCED 5 – короткий цикл вищої освіти; ISCED 6 – бакалаврат; ISCED 7 – магістратура; ISCED 8 – докторантура.

Лит.: 1. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145. *Офіційний вісник України*. 2017. № 78, стор. 7, стаття 2392; 2. The International Standard Classification of Education. 2011. URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

О.І. Ляшенко